

U S T A W A

z dnia 18 listopada 1919 r.

o obrocie ziemiopłodami w roku gospodarczym 1919—1920.

Art. 1. Na konieczne potrzeby Państwa obowiązani są rolnicy dostarczyć w terminach przez Ministerstwo Aprowizacji w porozumieniu z Państwową Radą Aprowizacyjną wskazanych, następujące ilości zboża (żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa):

- 1) w powiatach, które ze względu na wydajność gleby i inne korzystne warunki wytwórczości rolnej zaliczone będą do pierwszej kategorii:
 - a) z gospodarstw, obejmujących od 7 do 30 morgów, do 30 kg. z morga ziemi ornej,
 - b) z gospodarstw, obejmujących od 31 do 100 morgów, do 75 kg. z morga ziemi ornej,
 - c) z gospodarstw, obejmujących ponad 100 morgów, do 120 kg. z morga ziemi ornej;
- 2) w powiatach, zaliczonych z powyższych przyczyn do drugiej kategorii:
 - a) z gospodarstw, obejmujących od 11 do 30 morgów, do 20 kg. z morga ziemi ornej,
 - b) z gospodarstw, obejmujących od 31 do 100 morgów, do 40 kg. z morga ziemi ornej,
 - c) z gospodarstw, obejmujących ponad 100 morgów, do 70 kg. z morga ziemi ornej;
- 3) w powiatach zaliczonych z powyższych przyczyn do trzeciej kategorii:
 - a) z gospodarstw, obejmujących od 16 do 30 morgów, do 15 kg. z morga ziemi ornej,

- b) z gospodarstw, obejmujących od 31 do 100 morgów, do 30 kg. z morga ziemi ornej,
- c) z gospodarstw, obejmujących ponad 100 morgów, do 40 kg. z morga ziemi ornej.

W powiatach pierwszej kategorii gospodarstwa do 6 morgów włącznie, w drugiej do 10 morgów włącznie, a w trzeciej do 15 morgów włącznie, nie mogą być obłożone przymusowym kontyngentem.

Przydziału poszczególnych powiatów lub części powiatów do każdej z powyższych kategorii dokona Ministerstwo Apropowizacji w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Państwową Radą Apropowizacyjną.

Art. 2. Ministerstwo Apropowizacji po wysłuchaniu Państwowej Rady Apropowizacyjnej oznaczy drogą rozporządzenia, jakie ilości w granicach stawek, oznaczonych w art 1, mają być nałożone w poszczególnych powiatach lub częściach powiatów.

Podziałów kontyngentów na poszczególnych wytwórców rolnych dokona po wysłuchaniu powiatowej Komisji Apropowizacyjnej władza powiatowa, która w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, może wyznaczony kontyngent obniżyć.

Art. 3. Zboża, dostarczone w wykonaniu ustawy z 29 lipca 1919 r. poz. 381 № 64 Dz. Praw o obrocie ziemiopłodami, muszą być zaliczone na poczet kontyngentów, nałożonych w myśl niniejszej ustawy.

Zwrot nadwyżki, któraby się z porównania obu kontyngentów okazać miała, w żadnym wypadku nie może mieć miejsca.

Pozbywanie, nabywanie, posiadanie, przetwarzanie i przewożenie wszelkimi środkami komunikacyjnymi płodów rolnych, pozostających u wytwórcy po odstawieniu kontyngentu, jest w granicach Rzeczypospolitej Polskiej dozwolone wszystkim mieszkańcom z ograniczeniami w niniejszej ustawie zawartemi.

Wytwórcy rolni, zamieszkali w poszczególnych miejscowościach (wsiach, osadach, przysiółkach, miasteczkach), mogą pozostałe po oddaniu kontyngentu ilości zboża pozbywać w wolnym handlu dopiero wtedy, gdy wszyscy inni zobowiązani w tejsze miejscowości do odstawienia kontyngentu, obowiązkowi temu zadosyć uczynią.

Powiatowa władza administracyjna oznaczy i w sposób zwyczajem przyjęty ogłosi ten termin dla każdej miejscowości, a nadto posiadaczom gospodarstw, obejmujących powyżej 100 morgów, którzy swój kontyngent odstawili, udziela indywidualnego zezwolenia na prowadzenie wolnego handlu płodami rolnymi, kontyngentowaniu podlegającymi.

Art. 4. Prawo gromadzenia i przechowywania zboża i przetworów zbożowych w celach handlowych przysługuje wyłącznie Rządowi, instytucjom samorządowym i społecznym oraz kooperatywom wytwórczym i spożywczym, tudzież firmom, którym Rząd takiego upoważnienia udzieli.

Nadzór nad temi magazynami sprawować będzie przez swe organa Ministerstwo Apropowizacji.

Art. 5. Ministerstwu Apropowizacji w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych tudzież z Państwową Radą Apropowizacyjną przysługuje prawo podwyższenia dla niektórych powiatów, dotkniętych klęskami wojny lub nieurodzaju, lub w których koszta wytwórcze były niestosunkowo wysokie, cen na zboże, ustalonych wedle ustawy z 29 lipca 1919 r. poz. 381 № 64 Dz. Praw.

Postanowienie takie obowiązywać będzie także wstecz odnośnie do tych rolników, którzy po dawnej cenie zboża na kontyngent lub do handlu monopolowego odstawili.

Art. 6. Ministerstwo Aprowizacji w porozumieniu z Państwową Radą Aprowizacyjną wydaje pozwolenie na przeróbkę ziemniaków w zakładach przemysłowych, określając ilości ziemniaków, jakie mogą uleść przeróbce w każdym zakładzie przemysłowym. Produkcja fabryk przetworów ziemniaczanych, z wyjątkiem gorzelni, jest zajęta na rzecz Ministerstwa Aprowizacji.

Ministerstwo Aprowizacji może ograniczyć zużytkowanie ziemniaków, kupowanych na opas. Ministerstwo Aprowizacji ma prawo wydać rozporządzenie, normujące przewóz ziemniaków kolejami.

Art. 7. Wywóz zboża, ziemniaków i wszystkich ziemiopłodów, tudzież przetworów żywnościowych z nich uzyskanych poza granice państwa jest zakazany.

Zezwolenia w wyjątkowych wypadkach udzielają właściwe organa państwowe, po wysłuchaniu zdania Ministerstwa Aprowizacji i Państwowej Rady Aprowizacyjnej.

W razie zgodnego sprzeciwu obu tych czynników, zezwolenie na wywóz nie może być udzielone.

Art. 8. Przewóz zboża w powiatach nadgranicznych i do powiatów nadgranicznych odbywa się w myśl przepisów, wydanych przez Ministerstwo Aprowizacji.

Art. 9. Minister Aprowizacji ma prawo wydawania po wysłuchaniu zdania Państwowej Rady Aprowizacyjnej i w granicach, postanowieniami niniejszej ustawy zakreślonych, wszelkich rozporządzeń, zapewniających ludności możliwie najlepsze wyżywienie i zaopatrzenie w artykuły koniecznej potrzeby i środki potrzebne dla produkcji rolniczej.

Art. 10. Karze aresztu od dni 14 do miesiący 6 (sześciu) lub grzywnie od 100 mk. do 100.000 mk., względnie od 150 k. do 150.000 k. ulegnie, kto wbrew przepisom tej ustawy lub rozporządzeń, wydanych przez Ministra Aprowizacji w jej wykonaniu:

- 1) nie odstawi w przepisany terminie, a bez uzasadnionej przyczyny, ilości zboża, nałożonych w myśl art. 1 i 2 niniejszej ustawy;
- 2) nie mając zezwolenia (art. 4) zboże lub jego przetwory dla handlu magazynuje lub gromadzi;
- 3) w inny sposób naruszy obowiązki, nałożone rozporządzeniami, wydanymi na zasadzie art. 9 tej ustawy.

Tej samej karze podlega każdy, kto pośrednio lub bezpośrednio do popełnienia czynu przestępnego pomaga, w nim współdziała, do jego spełnienia doradza.

Usiłowanie będzie karane.

Obie powyższe kary można nałożyć łącznie.

W wypadku nielegalnego magazynowania i gromadzenia (art. 4) musi być prócz powyższych kar orzeczone konfiskata towaru.

Ustawa ta nie zmienia w niczem przepisów ustaw i rozporządzeń, wydanych przeciw lichwie i spekulacji, a ukaranie wedle tej ustawy nie przesądza ukarania za ten sam czyn, o ile mieści on w sobie znamiona czynu w innych ustawach surowszą karą zagrożonego.

Do przeprowadzenia postępowania karnego i wydania orzeczeń powołane są w prawidłowym toku instancji organa Ministerstwa Aprowizacji, które przed rozstrzygnięciem muszą wysłuchać opinii właściwej komisji aprowizacyjnej.

Art. 11. Niezawisłe od kar, nałożonych wedle art. 10, przysługuje Ministerstwu Aprowizacji w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych prawo ściągnięcia od opornych nałożonych kontyngentów przy pomocy siły zbrojnej.

Przed wydaniem takiego zarządzenia należy wysłuchać opinii Państwowej Rady Apropowizacyjnej.

Art. 12. Ustanowione w myśl ustawy z 29 lipca 1919 r., poz. 381 № 64 Dz. Praw, Rady i Komisje Apropowizacyjne utrzymuje się w mocy z zakresem działania, który określi osobna instrukcja Ministerstwa Apropowizacji.

Art. 13. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1919 r.

Z dniem tym tracą moc postanowienia ustawy z 29 lipca 1919 r. poz. 381 № 64 Dz. Praw.

Ustawa ta obowiązuje na całym obszarze ziem Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem obszaru b. dzielnicy pruskiej, dla której potwierdza się sekwestr na pszenicę, żyto, jęczmień, owies, mieszanki oraz groch.

Szczegółowe przepisy wykonawcze wyda Minister dzielnicy tej po porozumieniu z organizacjami wytwórców i spożywców.

Art. 14. Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi Apropowizacji w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Apropowizacji:

St. Śliwiński